

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(МІНДОВКІЛЛЯ)

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-15,
факс: (044) 206-31-07, E-mail: info@mer.gov.ua, ідентифікаційний код 43672853

24.07.2023

(дата офіційного опублікування в
Єдиному реєстрі з оцінки
впливу на довкілля
(автоматично генерується програмними
засобами ведення Єдиного реєстру з
оцінки впливу на довкілля)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«УКРГАЗВИДОБУВАННЯ»,
код за ЄДРПОУ 30019775,
вул. Кудрявська, буд. 26/28,
м. Київ, 04053
(заявник та його адреса)

24.07.2023

(дата видачі)

21/01-20233110421/1

(номер висновку)

20233110421

(реєстраційний номер справи про оцінку
впливу на довкілля планованої
діяльності)

21/01-20233110421/2 впр 24.07.2023

(номер і дата звіту про громадське
обговорення)

ВИСНОВОК

з оцінки впливу на довкілля

планованої діяльності «Видобування вуглеводнів та спорудження (буріння) свердловин на Західно-Волохівській площі, підключення свердловин до установки підготовки вуглеводневої сировини, облаштування родовищ, розташованих в межах дії спеціального дозволу на користування надрами Західно-Волохівської площі, № 4808 від 12.12.2016 р., влаштування установки підготовки вуглеводневої сировини, спорудження промислового вихідного газопроводу, будівництво пункту вимірювання витрати газу та газопроводу, підключення до магістрального газопроводу на території Чугуївського та Ізюмського районів Харківської області України, АТ «Укргазвидобування» код ЄДРПОУ 30019775»

За результатами оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, здійсненої відповідно до статей 3, 6 – 7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», а саме: планованої діяльності із видобування вуглеводнів та спорудження (буріння) свердловин на Західно-Волохівській площі, підключення свердловин до установки підготовки

вуглеводневої сировини, облаштування родовищ, розташованих в межах дії спеціального дозволу на користування надрами Західно-Волохівської площі, № 4808 від 12.12.2016 р., влаштування установки підготовки вуглеводневої сировини, спорудження промислового вихідного газопроводу, будівництво пункту вимірювання витрати газу та газопроводу, підключення до магістрального газопроводу на території Чугуївського та Ізюмського районів Харківської області України, АТ «Укргазвидобування» код ЄДРПОУ 30019775, встановлено, що:

процедура оцінки впливу на довкілля (далі – ОВД) розпочата 03.03.2023 шляхом оприлюднення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (далі – Реєстр) – 20233110421), а 31.05.2023 до Реєстру внесено звіт з оцінки впливу на довкілля (далі – Звіт з ОВД), оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД та інші документи;

повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, було опубліковано в друкованих медіа «Про вплив на довкілля» від 03.03.2023 № 10 (120) та «Green Post» від 03.03.2023 № 120, а також розміщено на офіційних вебсайтах Балаклійської міської ради, Малинівської селищної ради Чугуївського району, Малинівської ОТГ та на дошках оголошень, підтвердженням чого є фотофіксація;

з дня офіційного оприлюднення зазначеного повідомлення про плановану діяльність, зауваження і пропозиції від громадськості щодо планованої діяльності до міністерства не надходили;

оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля було опубліковано в друкованих медіа «Про вплив на довкілля» від 26.05.2023 № 22 (132) та «Green Post» від 26.05.2023 № 131, а також розміщено на офіційних вебсайтах Балаклійської міської ради, Слобожанської селищної ради, Малинівської селищної ради Чугуївського району, Малинівської ОТГ та на дошках оголошень, підтвердженням чого є фотофіксація;

відповідно до Закону України від 18.06.2020 № 733-IX «Про внесення зміни до статті 17 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» щодо запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» тимчасово, на період дії та в межах території карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), до повного його скасування та протягом 30 днів з дня скасування карантину, громадське обговорення планованої діяльності проводиться в формі надання письмових зауважень і пропозицій (у тому числі в електронному вигляді), в цей період громадські слухання, передбачені статтею 7 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», не проводяться;

врахування пропозицій та зауважень, що надходили з дня офіційного оприлюднення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня

деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з ОВД, а також протягом громадського обговорення планованої діяльності після подання Звіту з ОВД, відображено в звіті про громадське обговорення, що є невід'ємною частиною даного висновку.

Основні характеристики та місце провадження планованої діяльності

Відповідно до наданих матеріалів, планованою діяльністю передбачається видобування вуглеводнів та спорудження (буріння) свердловин на Західно-Волохівській площі, підключення свердловин до установки підготовки вуглеводневої сировини, облаштування родовищ, розташованих в межах дії спеціального дозволу на користування надрами Західно-Волохівської площі, виданого Державною службою геології та надр України 12.12.2016 № 4808, влаштування установки підготовки вуглеводневої сировини, спорудження промислового вихідного газопроводу, будівництво пункту вимірювання витрати газу та газопроводу, підключення до магістрального газопроводу. Західно-Волохівська площа – діючий об'єкт, знаходиться в промисловій розробці, додаткове відведення земель, що перевищує межі ліцензійної ділянки, не потрібне.

В адміністративному відношенні Західно-Волохівська площа розташована на території Чугуївського району Харківської області. Земельні ділянки під будівництво установки комплексної підготовки газу (УКПГ), існуючі газові свердловини №№ 1, 2, 4, 5, 6, 12 Моспанівського ГКР, № 1 Східно-Моспанівської площі, № 1 Західно-Граківської площі, № 1 Західно-Білозірської площі, інших свердловин Західно-Волохівської площі (12 свердловин на рік) з факельними амбарами та ділянки для прокладання газопроводів-підключення свердловин будуть розташовані за межами населених пунктів на землях сільськогосподарського призначення та відносяться до Слобожанської, Малинівської та Чкаловської селищних територіальних громад Чугуївського району Харківської області.

Плановану діяльність АТ «Укргазвидобування» із видобування вуглеводнів буде здійснювати філія ГПУ «Шебелинкагазвидобування». Підприємство має діючий спеціальний дозвіл на користування надрами від 12.12.2016 № 4808, строк дії – 20 років (копію наведено у додатку А до Звіту з ОВД). Площа ділянки надр – 157,24 км².

Моспанівське родовище відкрите у 2021 році розташоване в межах Волохівсько-Медвежанського структурно-тектонічного району північно-прибортової зони ДДЗ (в межах спеціального дозволу на користування надрами від 12.12.2016 № 4808 Західно-Волохівської площі). Оглядова карта району робіт Західно-Волохівської площі представлена на рисунку 1.1 Звіту з ОВД.

В ході продовження видобування вуглеводнів, пошуку, розвідки, розробки та експлуатації родовища, в межах спеціального дозволу на користування надрами Західно-Волохівської площі, крім зазначених у Звіті з ОВД, можливе будівництво 12 свердловин на рік, підключення свердловин (довжина шлейфу до 15000 м).

Облаштування газових свердловин передбачається на майданчиках розташування цих свердловин. Прокладання газопроводів-підключення від свердловин №№ 4, 5 Моспанівського ГКР № 1 Західно-Білозірської до УКПГ передбачається в південно-східному напрямку, а свердловин №№ 1, 2, 6, 12 Моспанівського ГКР, № 1 Східно-Моспанівської площі, № 1 Західно-Граківської площі – в північно-західному напрямку інших свердловин, передбачених планованою діяльністю відповідно до місця їх розташування в межах Західно-Волохівської площі обумовленого геологічними умовами.

Найменша відстань від існуючих газових свердловин та їх газопроводів-підключення до найближчих житлових будинків буде: від свердловини № 1 Західно-Граківської площі – 550 м (с. Скрипаї), від свердловини № 2 Моспанівського ГКР – 650 м (с. Мосьпанове). Інші існуючі газові свердловини та їх газопроводи-підключення знаходяться на відстані більше 1 км від найближчих житлових забудов.

Свердловини, які планується споруджувати в межах ліцензійної ділянки на користування надрами Західно-Волохівської площі також будуть підключатися до УКПГ (відстань підключення до 15 000 м).

Передбачається влаштування установки комплексної підготовки газу за типовою технологією підготовки вуглеводневої сировини, яка також включає установку осушки газу, газоперекачувальні агрегати та установку по поверненню супутньо-пластових вод в надра. Підготовка газу буде здійснюватися методом низькотемпературної сепарації.

Майданчик під будівництво УКПГ планується розташувати в північно-західному напрямку від населеного пункту с. Мосьпанове. Відстань від майданчика УКПГ в південно-східному напрямку до найближчої житлової забудови с. Мосьпанове буде становити 2600 м.

Схема облаштування Моспанівського ГКР та підключення свердловин №№ 1, 2, 4, 5, 6, 12 Моспанівського ГКР, № 1 Східно-Моспанівської площі, № 1 Західно-Граківської площі, № 1 Західно-Білозірської площі до нової УКПГ наведено на рисунку 1.2 Звіту з ОВД.

Для можливості подачі газу до магістрального газопроводу «Шебелинка-Острогоськ» планованою діяльністю передбачено спорудження промислового вихідного газопроводу від УКПГ Моспанівського ГКР до ПВВГ Моспаново (пункт вимірювання витрати газу Моспаново) DN 300 мм і довжиною 30,6 км та влаштування в місці підключення до магістрального газопроводу комерційного вузла обліку витрат природного газу. В адміністративному відношенні будівництво проектного газопроводу розташоване на території Чугуївського та Ізюмського районів Харківської області.

Пошук, розвідка корисних копалин передбачає проведення сейсморозвідувальних робіт, які в комплексі з пошуково-розвідувальним бурінням дають змогу більш інформативно досягти цілей прогнозування локальних скупчень вуглеводнів, визначити перспективні ділянки і орієнтовні глибини розташування пасток вуглеводнів. Проведення сейсморозвідувальних робіт виконується з використанням невибухових, вібраційних джерел збудження упругих сейсмічних коливань.

Планована діяльність зі спорудження свердловин передбачає проведення будівельно-монтажних робіт, які складаються з робіт підготовчого та основного періоду (будівельно-монтажні роботи). Роботи по підключенню свердловин розраховані на термін від 1 до 5 місяців в залежності від довжини газопроводів.

Передбачається улаштування гідроізольованих земляних шламових амбарів. Приймаються три земляних шламових амбари для збирання вибуреної породи, збору відпрацьованої промивної рідини; для відстоювання фільтрату промивної рідини, збору відпрацьованої технічної води і бурових стічних вод.

Цикл спорудження кожної проектної свердловини складається з наступних робіт: буріння свердловини і кріплення її стінок обсадними колонами і їх цементування; випробування свердловин на наявність промислового припливу газу. Конструкція проектних свердловин наведена в таблиці 1.3.3 Звіту з ОВД.

Після завершення буріння і кріплення стовбурів проектних свердловин проводиться їх випробування. Випробування кожної проектної свердловини включає в себе виклик припливу продукції методом зниження протитиску на пласт і освоєння свердловини з одночасним спалюванням газу на факелі.

Для випробування свердловини на кожному буровому майданчику передбачається облаштування одного факельного амбару з горизонтальною факельною установкою для аварійного спалювання газу під час випробування свердловини та під час експлуатації свердловини при продувках, її дослідженні та ремонтах.

При одержанні припливу нафти, газу, або пластової води проводиться дослідження проектних свердловин, щодо об'ємів припливу, якості флюїду і можливих параметрів наступного його видобутку. Після проведення комплексу геофізичних досліджень і виклику припливу пластового флюїду, свердловини облаштовуються та підключаються шлейфами до УКПГ. При відсутності промислового припливу пластового флюїду свердловини ліквідуються.

Для підключення до майданчика УКПГ кожної газової свердловини передбачається підземне прокладання газопроводу-шлейфу підключення діаметром 114 мм, довжиною до 15000 м на глибині 1,2 м. В одній траншеї зі шлейфами-підключення передбачається одночасне прокладання двох інгібіторопроводів (корозії та гідратуутворення).

Звітом з ОВД розглянуто і оцінено буріння свердловини в ході планованої діяльності проектною глибиною до 5000 м, що є максимальною для свердловин Західно-Волохівської площі.

Тривалість будівництва Моспанівської УКПГ складатиме 6 місяців. Будівельно-монтажні роботи складатимуться з:

- земляних робіт (розробка котлованів під фундаменти для споруд, розробка траншей для прокладання шлейфів та інженерних комунікацій, улаштування суцільного твердого покриття майданчиків на ділянці будівництва);

- лінійних робіт (прокладання газопроводів-підключення, очистка та випробування трубопроводів гідравлічним способом на міцність та герметичність);

- монтажних робіт (встановлення та монтаж технологічного обладнання та технологічних ємностей, виробничих та побутових блок-боксів).

Майданчик УКПГ буде складатися з двох зон: виробничого блоку та службово-експлуатаційного блоку (СЕБ).

Виробничий блок представляє собою вузли з технологічним устаткуванням для підготовки та копримування газу, а саме: установки підготовки газу НТС, технологічні ємності, технологічну насосну, насосну інгібіторів гідратуутворення, установки підігріву теплоносія, зливно-наливного майданчика, вузла одоризації, технологічної естакади, блоку копримування газу. Також для здійснення обліку газу передбачається улаштування вузла обліку подачі газу та вузла комерційного вимірювання кількості газу. Для відбору газу на хімічний аналіз, передбачається улаштування спеціальних вузлів відбору газу (пробовідбірники). Хімічний аналіз газу передбачається проводити лабораторним методом.

СЕБ представляє собою групу інвентарних будівель мобільного типу: блок-бокс операторна, блок-бокс службово-побутовий, блок-бокс побутовий, блок-бокс охорони, блок-бокс допоміжний та блок-бокс компресорна повітря. Приміщення оснащені необхідним обладнанням, меблями та вогнегасниками. Блок-бокси заводського виготовлення, призначені для перебування обслуговуючого персоналу.

На рисунку 1.3.6 Звіту з ОВД наведена схема розташування будівель та споруд на майданчику УКПГ Моспанівського ГКР.

Для підключення до майданчика УКПГ існуючих газових свердловин на лінійних ділянках робіт передбачається підземне прокладання газопроводів шлейфів з наступною довжиною: 5600 м – прокладання газопроводу-шлейфу від свердловини № 4 Моспанівського ГКР; 4900 м – прокладання газопроводу-шлейфу від свердловини № 5 Моспанівського ГКР; 3100 м – прокладання газопроводу-шлейфу від свердловини № 12 Моспанівського ГКР; 3000 м – прокладання газопроводу-шлейфу від свердловини № 2 Моспанівського ГКР; 2800 м – прокладання газопроводів-шлейфів від свердловин № 1 та № 6 Моспанівського ГКР; 3400 м – прокладання газопроводу-шлейфу від свердловини № 1 Східно-Моспанівської площі; 6100 м – прокладання газопроводу-шлейфу від свердловини № 1 Західно-Граківської площі; 11200 м – прокладання газопроводу-шлейфу від свердловини № 1 Західно-Білозірської площі.

Газопровід-підключення DN300 PN5,5 МПа призначений для подачі газу з УКПГ Моспанівського ГКР в магістральний газопровід DN300 PN5,5 МПа «Острогоськ-Шебелинка». Газопровід від УКПГ Моспанівського ГКР до ПВВГ Моспаново має наступні технічні характеристики:

- технічна характеристика труб проектного газопроводу – $\varnothing 325 \times 8$;
- максимально допустимий робочий тиск газопроводу – 5,5 МПа;
- діапазон зміни робочого тиску – 3,7-5,5 МПа;
- продуктивність газопроводу – до 1,115 млн.м³/добу;
- довжина газопроводу – орієнтовно 30,6 км.

Підготовлений природний газ після УКПГ Моспанівського ГКР по проєктному газопроводу DN 300 надходить до проєктного комерційного вузла обліку природного газу. До складу вузла входять: замірна лінія, сепараційне обладнання (сепаратор газовий), технологічні ємності, зливо-наливний стояк.

На рисунку 1.3.8 Звіту з ОВД наведено ситуаційний план газопроводу УКПГ Моспанівського ГКР до ПВВГ Моспаново.

Опис і оцінка можливого впливу на довкілля планованої діяльності

Планована діяльність із видобування вуглеводнів та спорудження (буріння) свердловин на Західно-Волохівській площі, підключення свердловин до установки підготовки вуглеводневої сировини, облаштування родовищ, розташованих в межах дії спеціального дозволу на користування надрами Західно-Волохівської площі, № 4808 від 12.12.2016 р., влаштування установки підготовки вуглеводневої сировини, спорудження промислового вихідного газопроводу, будівництво пункту вимірювання витрати газу та газопроводу, підключення до магістрального газопроводу на території Чугуївського та Ізюмського районів Харківської області України, АТ «Укргазвидобування» код ЄДРПОУ 30019775 може впливати на компоненти довкілля. Впливу можуть зазнати ґрунт, геологічне, повітряне, водне середовища, рослинний та тваринний світ.

Незапланований негативний вплив на навколишнє середовище можливий лише при аварійних ситуаціях. Аварійні ситуації на об'єкті можливі у випадку недотримання технології господарської діяльності, техніки безпеки, поломки машин і механізмів, пожежі. Найбільш вірогідними ускладненнями і аваріями, які можуть вплинути на довкілля можуть бути розливи нафтопродуктів, інтенсивні газопроявлення та фонтанування, пориви трубопроводів.

При штатних умовах експлуатації об'єкта господарської діяльності аварійні ситуації не передбачаються. З метою недопущення виникнення аварійних ситуацій Звітом з ОВД передбачено ряд організаційно-технічних заходів, спрямованих на локалізацію та ліквідацію ситуації, а також недопущення забруднення навколишнього природного середовища, впровадження заходів щодо дотримання вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

Санітарно-захисна зона для об'єкту визначається відповідно до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24.07.1996 за № 379/1404.

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ, враховуючи дані, наведені в звіті з оцінки впливу на довкілля, а саме те, що:

– **планована діяльність.** Метою планованої діяльності є «Видобування вуглеводнів та спорудження (буріння) свердловин на Західно-Волохівській площі, підключення свердловин до установки підготовки вуглеводневої сировини, облаштування родовищ, розташованих в межах дії спеціального

дозволу на користування надрами Західно-Волохівської площі, № 4808 від 12.12.2016 р., влаштування установки підготовки вуглеводневої сировини, спорудження промислового вихідного газопроводу, будівництво пункту вимірювання витрати газу та газопроводу, підключення до магістрального газопроводу на території Чугуївського та Ізюмського районів Харківської області України, АТ «Укргазвидобування» код ЄДРПОУ 30019775»;

– вплив на ґрунти та геологічне середовище під час провадження планованої діяльності. Відповідно до Звіту з ОВД, передбачається відведення землі у короткострокове (на період будівництва) та довгострокове (на період експлуатації) користування. У короткострокове користування передбачається відведення землі для прокладання трас шлейфів-підключення існуючих свердловин до майданчика УКПГ, а у довгострокове користування передбачається відведення землі під майданчик УКПГ та під'їзну дорогу до нього. Загальна площа земельної ділянки, що необхідна для проведення робіт по спорудженню майданчика УКПГ Моспанівського ГКР складає 7,0 га. Земельні ділянки, які плануються у відведення вільні від забудов та зелених насаджень і мають сільськогосподарське цільове призначення (рілля). До початку будівництва передбачається укладання угод на користування землею із усіма землекористувачами земельних ділянок задіяних у будівництві.

Родючий шар ґрунту може зазнати впливу від земляних робіт, роботи техніки, що використовується для монтажних, підйимально-транспортних, а також у випадку забруднення рідкими відходами буріння, що вміщують хімреагенти. При прокладанні газопроводів для підключення свердловин, вихідного газопроводу підключення та на бурових майданчиках передбачається зняття і наступне відновлення родючого шару ґрунту.

Після завершення будівельних робіт передбачається відновлення порушених земельних ділянок сільськогосподарського призначення шляхом проведення технічної та біологічної рекультивації, під ті самі види угідь, якими вони були. Площі технічної та біологічної рекультивації земельних ділянок під будівництво об'єктів планованої діяльності (дані проекту землеустрою щодо рекультивації порушених земель) наведені в таблиці 1.4.1 Звіту з ОВД.

Вплив на геологічне середовище виявлятиметься у вигляді порушень нормативного стану геологічного розрізу свердловин в процесі будівництва УКПГ, буріння свердловин до проектних глибин та під час застосування методів підвищення вилучення газу, конденсату із пластів. Запобігання негативного впливу на геологічне середовище передбачається за рахунок застосування раціональних конструкцій свердловин, які включають послідовне перекриття пробурених інтервалів з сумісними умовами до проектних глибин обсадними колонами з наступним цементуванням високоміцними портландцементами. Найбільш небезпечними для геологічного середовища можуть бути інтенсивні газопроявлення у випадку переходу їх у фонтанування при розкритті газоносних горизонтів. Для запобігання виникнення фонтанування в процесі буріння передбачаються відповідні технічні рішення.

Під час експлуатації свердловин вплив на геологічне середовище не передбачається;

– вплив на атмосферне повітря під час провадження планованої діяльності. Згідно зі Звітом з ОВД, джерелами потенційного впливу на атмосферне повітря при облаштуванні будівельного майданчика проектних свердловин будуть зварювальні, газорізальні та земляні роботи, а також робота будівельної техніки. Характеристика джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та їх параметри при облаштуванні будівельного майданчика наведено в таблиці 5.2.2.1.3 Звіту з ОВД. Перелік видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря джерелами при облаштуванні будівельного майданчика представлено в таблиці 5.2.2.1.5 Звіту з ОВД. Коефіцієнт доцільності проведення розрахунків розсіювання приводиться в таблиці 5.2.2.1.2.1 Звіту з ОВД, за результатами яких значення концентрацій забруднюючих речовин не перевищують 0,1 ГДК.

Під час спорудження та випробування свердловини повітряне середовище зазнає впливу від роботи головного групового дизель-генератора, бурового верстату з дизель-електричним приводом, дизель-електростанції, автоспецтехніки, парового котла, продуктів випаровування з ємностей для зберігання ПММ, продуктів згоряння природного газу на факелі при випробуванні свердловин, викидів при приготуванні бурового розчину, продуктів вільного випаровування з поверхні гідроізолюваних шламових амбарів, зварювальних та газорізальних робіт. Характеристика джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря бурового майданчика та їх параметри наведені в таблиці 5.2.2.2.1.9 Звіту з ОВД. Перелік видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря джерелами бурового майданчика кожної свердловини представлено в таблиці 5.2.2.2.1.7 Звіту з ОВД. Коефіцієнт доцільності проведення розрахунків розсіювання приводиться в таблицях 5.2.2.2.2.2-5.2.2.2.2.3 Звіту з ОВД. Розрахунки розсіювання забруднюючих речовин в атмосфері при спорудженні та випробуванні свердловини відображено в додатках Ж, З до Звіту з ОВД. За результатами розрахунку розсіювання забруднюючих атмосферне повітря речовин перевищення санітарних норм на межі нормативної санітарно-захисної зони відсутнє.

Під час облаштування свердловин та прокладання трубопроводів утворюватимуться викиди забруднюючих речовин в атмосферу від пересувних джерел – автотранспорту, будівельної техніки, зварювальних та фарбувальних агрегатів, сумарну кількість яких представлено в таблиці 5.3.1.3 Звіту з ОВД. Коефіцієнт доцільності проведення розрахунків розсіювання на «ЕОЛ» для кожної свердловини приводиться в таблиці 5.3.1.1.1 Звіту з ОВД. По жодному з інгредієнтів розрахунок розсіювання проводити недоцільно.

Під час експлуатації свердловини джерелом утворення викидів забруднюючих речовин в атмосферу є горизонтальна факельна установка, на якій виконується спалювання газу при продувках свердловини та шлейфу, при дослідженнях свердловини з метою визначення параметрів її експлуатації, при

поточних ремонтних роботах та капремонті на свердловині. Параметри джерела викиду та результати розрахунку очікуваних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від свердловини при її експлуатації наведені в таблиці 5.4.1.3 Звіту з ОВД. Доцільність включення окремих забруднюючих атмосферне повітря речовин від факельної установки у розрахунок розсіювання наведено в таблиці 5.4.1.2.1 Звіту з ОВД. Розрахунки розсіювання шкідливих речовин в приземному шарі атмосфери відображено у таблиці 5.4.1.3.1 та в додатку К до Звіту з ОВД. За результатами розрахунку розсіювання забруднюючих атмосферне повітря речовин при спалюванні факельних газів на проектній свердловині, максимальні концентрації забруднюючих речовин на межі нормативної санітарно-захисної зони (300 м) – не перевищать ГДК.

Під час будівництва УКПГ забруднення атмосфери буде відбуватися під час земляних робіт, при роботі будівельного автотранспорту та спецтехніки, при проведенні зварювальних, газорізальних та фарбувальних робіт, а також при роботі електростанції, яка працює на бензині. Розрахунки викидів забруднюючих речовин під час будівництва УКПГ приведено в підрозділі 5.5.2.1 Звіту з ОВД. Доцільність проведення розрахунків розсіювання під час будівництва УКПГ наведено в таблиці 5.5.2.1.6 Звіту з ОВД. За результатами розрахунку розсіювання забруднюючих речовин при будівництві УКПГ перевищень ГДК на межі нормативної санітарно-захисної зони не відбудеться. Розрахунки розсіювання відображено у додатку Л до Звіту з ОВД.

Під час експлуатації УКПГ вплив на атмосферне повітря передбачається під час згорання природного газу на факельних установках, від випаровування рідини в ємностях, від засобів перекачування рідини, в процесі наливу рідини в автоцистерни, від системи теплопостачання та резервного енергоживлення. Характеристика джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря під час експлуатації Моспанівського УКПГ представлена в таблиці 5.5.2.2.44 Звіту з ОВД. Коефіцієнт доцільності проведення розрахунків розсіювання при експлуатації УКПГ, факельного амбару та пункту повернення супутньо-пластових вод приводиться в таблицях 5.5.2.2.45-5.5.2.2.47 Звіту з ОВД. Результати розрахунків максимальних приземних концентрацій відображено в додатках М, М-1 до Звіту з ОВД. Розрахунок розсіювання забруднюючих атмосферне речовин в атмосферному повітрі показав відсутність перевищень ГДК на межі нормативної санітарно-захисної зони.

Під час будівництва газопроводу-підключення та комерційного вузла обліку природного газу забруднюючі речовини викидатимуться в атмосферне середовище від пересувних джерел – автотранспорту, будівельної техніки, зварювальних та фарбувальних агрегатів.

Сумарна кількість викидів при будівництві газопроводу-підключення представлена в таблиці 5.6.2.1.4 Звіту з ОВД. Результати розрахунку обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря при будівництві комерційного вузла обліку природного газу надані в таблицях 5.6.2.2.1-5.6.2.2.4 Звіту з ОВД. Доцільність проведення розрахунків розсіювання під час будівництва газопроводу-підключення та комерційного вузла обліку природного газу наведено в таблицях 5.6.2.1.5, 5.6.2.2.5 Звіту з ОВД. Під час

будівництва газопроводу-підключення по жодному з інгредієнтів розрахунок розсіювання проводити недоцільно. Результати розрахунку розсіювання відображено в додатку Н до Звіту з ОВД. Розрахунок забруднення атмосферного повітря викидами під час будівництва комерційного вузла обліку природного газу, показав відсутність перевищень ГДК на межі нормативної санітарно-захисної зони.

Під час експлуатації газопроводу-підключення та комерційного вузла обліку природного газу викид забруднюючих речовин в атмосферне середовище відбуватиметься від свічі дегазатора, дихального клапану підземної дренажної ємності та при наливі в автоцистерну. Коефіцієнт доцільності проведення розрахунків розсіювання при експлуатації газопроводу приводиться в таблиці 5.6.2.3.4 Звіту з ОВД, по жодному з інгредієнтів розрахунок розсіювання проводити недоцільно;

– вплив на водне середовище під час провадження планованої діяльності. Відповідно до Звіту з ОВД, у процесі спорудження свердловин передбачається використання прісної води для технологічних потреб (приготування бурового розчину, розчину коагулянту, гідровипробування, та інше) та господарсько-побутових потреб. Для цього, на кожному буровому майданчику, планується буріння водної свердловини глибиною 160 м. Буріння водних свердловин виконується роторним способом самохідним буровим верстатом 1БА-15В або аналогом. Після припинення експлуатації водняні свердловини ліквідуються. Під час експлуатації газових свердловин використання води для виробничих, господарсько-побутових та питних потреб не передбачається. На кожному буровому майданчику передбачається улаштування 2-х резервуарів (50 м³кожен), для протипожежного запасу води.

Для питного забезпечення передбачено привозити бутильовану воду.

Технологічні операції під час спорудження свердловин потребують використання води для приготування бурового розчину, промивної рідини, розчину для випробування, розчину хімреагентів та коагулянту для нейтралізації утворених рідких відходів буріння, які містять воду.

Газопроводи-шлейфи підключення проектних свердловин підлягають випробуванню на міцність та перевірки на герметичність гідравлічним способом.

Розрахунок ліміту забору води для технологічних потреб для спорудження однієї свердловини наведений в таблиці 5.2.3.3 Звіту з ОВД. Розрахунок об'єму води для промивання та гідровипробування газопроводів-шлейфів підключення наведений в таблиці 5.3.3.1 Звіту з ОВД. Витрати води на господарсько-побутові потреби приведені в таблиці 5.2.3.4 Звіту з ОВД.

Відведення господарсько-побутових стоків під час будівництва, передбачається в накопичувальну герметичну металеву ємність (вигрібна яма) об'ємом до 10 м³ та буде вивозитися на каналізаційні очисні споруди спеціалізованою організацією відповідно до укладеного договору. Після закінчення будівництва накопичувальна ємність та біотуалети демонтуються.

Відведення утворених бурових стічних вод передбачається самопливом по системі металевих лотків в бік шламових амбарів. З метою скорочення до мінімуму витрат води на технічні потреби в процесі будівництва свердловин передбачається система зворотного водозабезпечення. З цією метою на бурових в системах обв'язки передбачено двоконтурне водопостачання.

Дощові води з бурового майданчика під час будівництва передбачається відводити по улаштованим канавам з металевими лотками в шламові амбари з наступною їх очисткою методом відстою, хімічною їх коагуляцією та нейтралізацією. Після очищення дощових та талих вод можливе повторне їх використання для технологічних потреб (60 %). По закінченню будівництва нейтралізована дощова вода разом з нейтралізованою буровою стічною водою захороняється в шламових амбарах.

Після гідровипробувань випуск води здійснюватиметься у тимчасовий амбар-відстійник та після відстоювання повторно використовується для технічних потреб підприємства. Вода не забруднена хімічними реагентами.

Під час будівництва та експлуатації майданчика УКПГ Моспанівського ГКР водопостачання передбачається здійснювати із водозабірної свердловини, що буде розташовуватися поблизу СЕБ. Скиди стічних вод у поверхневі водні об'єкти та у підземні водоносні горизонти під час будівельно-монтажних робіт та під час експлуатації УКПГ не передбачаються.

Під час будівництва передбачається забір води на господарсько-побутові та питні потреби будівельників, а також для проведення гідровипробувань трубопроводів на міцність та герметичність. Витрати води на господарсько-побутові потреби представлено в таблиці 5.5.4.1 Звіту з ОВД. Відведення господарсько-побутових стоків передбачається в накопичувальну герметичну ємність об'ємом 10 м³ та подальше вивезення на очисні споруди спеціалізованою організацією відповідно до укладеного договору.

Під час експлуатації на майданчика УКПГ передбачається використання води для питних, побутових та виробничих потреб (підживлення теплопостачання в теплообмінниках установки НТС, промивка обладнання, підживлення системи теплопостачання та гарячого водопостачання, господарські потреби, полив доріг та зелених насаджень, поповнення протипожежного запасу). Витрати води на питні та санітарно-гігієнічні потреби під час експлуатації представлено в таблиці 5.5.4.2 Звіту з ОВД. Річна витрата води на систему теплопостачання та гаряче постачання наведена у таблиці 5.5.4.3 Звіту з ОВД.

З метою уникнення забруднення ґрунту, підземних вод та поверхневих водних об'єктів забрудненим поверхневим стоком від атмосферних опадів з майданчика УКПГ передбачається улаштування дощової каналізації. Дощові стоки будуть збиратися у влаштовані на майданчику дощоприймальні колодязі та збиратися в сталеву підземну ємність ЄПС-2 місткістю 50 м³. По мірі накопичення дощові стоки будуть вивозитися спеціалізованою організацією відповідно до укладеного договору.

Побутові стоки від санітарно-технічних приладів блок-боксів СЕБ та стоки від установки підігріву теплоносія для системи теплопостачання

передбачається відводити по системі трубопроводів у підземну сталеву ємність побутових стоків місткістю 10 м³ та вивозити спеціалізованою організацією відповідно до укладеного договору.

Відповідно до Звіту з ОВД, передбачається відведення супутньо-пластової води (СПВ) у герметичну підземну сталеву ємність ЄПС-1, водометанольної суміші – у герметичну підземну сталеву ємність ЄПС-3. Місткість ємностей складає по 50 м³ кожна. За мірою наповнення (приблизно 1 раз на 2 місяці), за допомогою занурювальних насосів АХП-Е-8/40-А-2Г-У1 (або аналог) передбачається перекачування утворених рідин на наливний стояк для подальшого наповнення автоцистерн та вивезення СПВ – на пункт повернення в надра. Водометанольна суміш використовується в технологічному процесі на БРМ-1, БРМ-2 для регенерації метанолу.

В період підготовчих та будівельних робіт з улаштування газопроводу-підключення та комерційного вузла обліку природного газу водні ресурси необхідні для задоволення господарсько-побутових та виробничих потреб (гідровипробування трубопроводів). Баланс водопостачання та водовідведення наведено у таблиці на сторінці 345 Звіту з ОВД. Вода після гідровипробувань збирається в гідроізолюваний амбар-відстійник, після чого вивозиться спеціальним транспортом.

У період експлуатації газопроводу-підключення та комерційного вузла обліку природного газу питні потреби персоналу передбачено забезпечувати за рахунок привозної води. На території комерційного вузла обліку природного газу передбачено прокласти системи дощової і виробничої каналізації, збір їх у ємності та подальше вивезення асенізаційною машиною. Персонал на об'єкті перебуває періодично. Для санітарно-гігієнічних потреб персоналу планується встановити надвірну вбиральню;

– вплив на рослинний і тваринний світ, території та об'єкти природно-заповідного фонду під час провадження планованої діяльності. З метою оцінки впливу на біологічне різноманіття, рідкісні та зникаючі види флори і фауни, природні оселища, рослинні угруповання, об'єкти екологічної мережі, Смарагдової мережі та природно-заповідного фонду від планованої діяльності доктором біологічних наук, професором, завідувачем кафедри екології Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова – Волошиною Н.О. у березні 2023 року проведено наукові дослідження. Польові роботи включали обстеження території планованої діяльності та суміжних територій на предмет ідентифікації цінних природних оселищ та видового різноманіття флори і фауни, що потребують охорони (копію звіту з науково-дослідної роботи надано у додатку С до Звіту з ОВД).

За результатами проведених польових досліджень, встановлено наступне:

– західна частина території, визначеної спецдозволом на користування надрами Західно-Волохівської площі входить до Західно-Слобожанського природного коридору загальнодержавного значення, що проходить долинами річок і не перекривається з ділянкою планованої діяльності;

– біосферні резервати, водно-болотні угіддя, що знаходяться під охороною

Рамсарської конвенції та об'єкти всесвітньої природної спадщини ЮНЕСКО в межах досліджуваної території відсутні;

– в межах території, визначеної спецдозволом на користування надрами обліковуються території та об'єкти природно-заповідного фонду, територія яких частково або повністю перехрещується з Західно-Волохівською площею, а саме: лісовий заказник місцевого значення «Середньодонецький» частково, лісовий заказник місцевого значення «Мохначанський», лісовий заказник місцевого значення «Скрипаївський» та ботанічний заказник місцевого значення «Цикалове»;

– територія, визначена спеціальним дозволом на користування надрами Західно-Волохівської площі частково перехрещується із Siverskyi Donets river valley in Kharkiv oblast (UA0000316), межує з Poligon (UA0000288) та знаходиться на відстані 2 км від Goryla valley (UA0000285);

– природні оселища із Резолюції 4 Бернської конвенції та рослинні угруповання Зеленої книги України на ділянці планованої діяльності Західно-Волохівської площі, а також на суміжних територіях не ідентифіковано;

– регіонально рідкісні та зникаючі види рослин, занесені до Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції під час польових маршрутів не реєстрували. Раритетні види рослин зосереджено в об'єктах природно-заповідного фонду та Смарагдової мережі Siverskyi Donets river valley in Kharkiv oblast (UA0000316) на значній відстані від ділянки планованої діяльності;

– під час польових маршрутів на території, визначеній спеціальним дозволом на користування надрами Західно-Волохівської площі не виявлено рідкісних і зникаючих видів фауни, що охороняються Червоною книгою України;

– для зменшення впливу від планованої діяльності Західно-Волохівської площі рекомендовано забезпечувати дотриманням розмірів санітарно-захисної зони у 500 м при бурінні свердловин буровими верстатами з дизель-електричним приводом (ДСП 173-96); обмежувати здійснення підготовчих процесів в «сезон тиші»; здійснювати контроль рівня шуму в межах допустимого рівня від перебування людей, техніки і під час спорудження свердловин та забезпечити рекультивацію порушеного рослинного покриву після завершення будівельних робіт і облаштування родовища;

– очікується вплив від планованої діяльності Західно-Волохівської площі на об'єкти екологічної мережі, природно-заповідного фонду, Смарагдової мережі, природні оселища та рослинні угруповання, рідкісні й зникаючі види рослин і тварин в межах екологічно допустимого.

Згідно з листом Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної військової адміністрації від 10.04.2023 № 03.02-18/1024 в межах території планованої діяльності існуючі території та об'єкти природно-заповідного фонду і території, зарезервовані для наступного заповідання не обліковуються.

Враховуючи вищевикладене, висновком з оцінки впливу на довкілля

встановлено відповідні екологічні умови;

– **вплив на клімат і мікроклімат під час провадження планованої діяльності.** Згідно зі Звітом з ОВД, змін мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується. У зв'язку з короткочасністю спалювання газу на факелі при випробуванні свердловин теплове забруднення навколишнього середовища буде вкрай незначним. В результаті провадження планованої діяльності відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи;

– **вплив на соціальне та техногенне середовища під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до Звіту з ОВД, під час будівництва та експлуатації об'єктів планованої діяльності перевищення нормативних значень гранично-допустимих концентрацій на межі санітарно-захисної зони не передбачається. Розрахункові ризики розвитку неканцерогенних ефектів для здоров'я населення при впливі забруднюючих речовин, що викидаються джерелами викидів, є припустимими, ймовірність виникнення шкідливих ефектів у населення надзвичайно мала. Соціальний рівень ризику оцінюється як «прийнятний».

Згідно з листом Департаменту культури і туризму Харківської обласної військової адміністрації від 28.04.2023 № 05-25/569/1 в межах території Західно-Волохівської площі розташовано ряд пам'яток та об'єктів археології, а також щойно виявлених об'єктів археології (копія листа наведена у додатку Д до Звіту з ОВД). Враховуючи вищевикладене, висновком з оцінки вплив на довкілля встановлено відповідні екологічні умови;

– **вплив шуму та вібрації на довкілля під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до Звіту з ОВД, джерелами шумового впливу в період проведення будівельних робіт при спорудженні свердловин буде будівельна техніка та обладнання. Відстань від бурового майданчика проектної свердловини Західно-Волохівської площі до найближчої житлової забудови становить не менше 500 м. Розраховані рівні звукового тиску на відстані 500 м становлять: $L_{\text{Аекв.}} - 19,6$ дБА, $L_{\text{Амакс.}} - 23,2$ дБА та задовольняють санітарні вимоги, щодо еквівалентних і максимальних рівнів шуму на території найближчої житлової забудови.

Джерелами шумового впливу в період проведення бурових робіт є буровий верстат, основне і допоміжне обладнання, що знаходяться на майданчику спорудження свердловини. Розрахований рівень звуку в період спорудження свердловини в розрахунковій точці на відстані 500 м від джерела шуму складатиме: $L_{\text{А}} - 37,8$ дБА, що відповідає санітарним вимогам.

Розрахунок шумового впливу на межі нормативної санітарно-захисної зони (300 м) під час експлуатації проектних свердловин становитиме 37,5 дБА, що задовольнятиме санітарні вимоги.

Під час будівництва Моспанівської УКПГ шумове навантаження на довкілля буде створюватися від будівельного автотранспорту та техніки. Розрахований рівень звуку на межі найближчої житлової забудови с. Мосьпанове (2600 м) складатиме: $L_{\text{Аекв.}} - 29,82$ дБА, $L_{\text{Амакс.}} - 35,22$ дБА, що

відповідає санітарним вимогам. Під час експлуатації Моспанівської УКПГ розрахунковий рівень звукового тиску на межі санітарно-захисної зони становитиме 11,88 дБА.

Джерелами шуму при будівництві газопроводу-підключення та комерційного вузла обліку природного газу будуть будівельні механізми та автотехніка. Розрахований рівень звуку в розрахунковій точці на відстані 2360 м (с. Яковенково) становитиме 13,05 дБА та не перевищуватиме нормативних значень. Очікуваний рівень звуку під час експлуатації газопроводу та пункту обліку (джерелом шуму буде насос) у розрахунковій точці становитиме 3,7 дБА.

Під час будівельних робіт джерелом вібрації на буровому майданчику буде робота бурового верстата. Для усунення шкідливої дії вібрації Звітом з ОВД передбачено заходи зі зменшення рівня вібрації;

– **вплив радіаційного забруднення, електромагнітного та іонізуючого випромінювання на довкілля під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до даних Звіту з ОВД, об'єкти планованої діяльності не є джерелом радіаційного забруднення. Наявність електромагнітних хвиль, іонізуючих випромінювань та радіаційного забруднення в процесі буріння свердловин не передбачається;

– **управління відходами під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до Звіту з ОВД, під час проведення будівельних робіт з облаштування свердловин, прокладання газопроводів-шлейфів, спорудження УКПГ, облаштування існуючих свердловин та їх експлуатації будуть утворюватися відходи. Розрахунок очікуваної кількості відходів та шляхи поводження з ними представлено в таблицях 5.3.5.1, 5.5.1.1 Звіту з ОВД.

Згідно з даними Звіту з ОВД, відходи будуть тимчасово зберігатися до передачі спеціалізованим підприємствам у відповідності до укладених договорів. Відходи буріння передбачається нейтралізувати, нейтралізований ґрунт захоронювати у шламових амбарах,

а також з урахуванням усієї інформації, зауважень і пропозицій, що надійшли протягом строку громадського обговорення (звіт про громадське обговорення разом з таблицею повного, часткового врахування або обґрунтованого відхилення зауважень і пропозицій є невід'ємною частиною цього висновку), вважає допустимим/недопустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене, а саме:

на підставі наведених у Звіті з ОВД оцінок впливів на компоненти довкілля (грунти та геологічне середовище, атмосферне повітря, водне середовище, рослинний і тваринний світ, природно-заповідний фонд, клімат і мікроклімат, соціальне та техногенне середовища) сукупний вплив планованої діяльності є допустимим;

за результатами аналізу звіту з оцінки впливу на довкілля встановлено, що основний вплив планованої діяльності очікується на ґрунт, геологічне, повітряне та водне середовища, рослинний і тваринний світ. При виконанні

екологічних умов, встановлених для планованої діяльності, зазначені впливи на компоненти довкілля можуть характеризуватись як екологічно допустимі.

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності, а саме:

- реалізацію планованої діяльності здійснювати відповідно до вимог Земельного кодексу України та кодексу України про надра;
- плановану діяльність здійснювати у відповідності до Законів України «Про охорону земель», «Про землеустрій» та згідно з Правилами розроблення робочих проектів землеустрою, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 № 86;
- користування земельною ділянкою здійснювати лише при наявності документів землекористування;
- реалізовувати заходи визначені у Звіті з ОВД для виключення виникнення забруднення ґрунту;
- не допускати потрапляння в ґрунт нафтопродуктів, паливо-мастильних матеріалів та інших забруднюючих речовин, а у разі надзвичайних ситуацій – забезпечити локалізацію, ліквідацію та відновлення до природного стану ґрунтів;
- на суб'єкта господарювання покладається обов'язок збереження якісних показників родючості ґрунтів, які знімаються та складаються, з метою їх подальшого повернення у стан придатний для використання за призначенням;
- здійснювати зняття, перенесення та складування родючого шару ґрунту відповідно до вимог чинного законодавства;
- здійснювати зберігання родючого шару ґрунту за межами ділянок провадження планованої діяльності лише при наявності документів землекористування;
- не допускати змішування родючого ґрунту з мінеральним ґрунтом;
- при формуванні ярусів відвалів родючого шару ґрунту реалізовувати кути відкосів з метою попередження зсувних явищ;
- забезпечити захищеність родючого шару ґрунту від вітру;
- здійснити рекультивацію земель після провадження планованої діяльності відповідно до діючого чинного законодавства України;
- діяльність із видобування корисних копалин здійснювати в межах географічних координат ділянки надр;
- здійснювати плановану діяльність на підставі спеціального дозволу на користування надрами;
- дотримуватись вимог раціонального використання природних ресурсів та охорони надр відповідно до статті 56 Кодексу України «Про надра»;
- виконувати заходи, визначені у Звіті з ОВД щодо запобігання негативного впливу на геологічне середовище;

- плановану діяльність здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;
- викиди із стаціонарних джерел можливі з урахуванням та на підставі дозволу на викиди, та не повинні призводити до перевищення гігієнічних нормативів на межі санітарно-захисної зони, найближчої житлової забудови;
- забезпечувати проведення контролю за дотриманням затверджених нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря (у разі потреби визначеної в умовах дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами);
- забезпечити здійснення організаційно-господарських, технічних та інших заходів щодо забезпечення виконання вимог, передбачених стандартами та нормативами екологічної безпеки в галузі охорони атмосферного повітря;
- вживати заходи з метою мінімізації викидів забруднюючих речовин до атмосферного повітря при провадженні технологічних операцій;
- виконувати заходи, визначені у Звіті з ОВД щодо зменшення негативного впливу на повітряне середовище;
- реалізацію планованої діяльності здійснювати відповідно до вимог Водного кодексу України;
- проведення робіт в межах територій в межах водоохоронних зон та прибережно-захисних смугах забороняється;
- водокористування здійснювати відповідно до статті 49 Водного кодексу України;
- спорудження водозабірних свердловин здійснювати відповідно до вимог чинного законодавства;
- забезпечити оснащення водних свердловин пристроями та вимірювальною апаратурою, що здійснює облік об'єму забору води;
- вести журнал обліку забраної води зі свердловин;
- використовувати труби для систем водопостачання й водовідведення із сучасних високоякісних матеріалів, а також інші заходи, спрямовані на забезпечення герметичності водоемних споруджень (резервуарів, насосних станцій, колодязів) і цілісності стиків трубопроводів;
- з метою охорони підземних вод дотримуватись вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»;
- забезпечити виконання статті 44 Водного кодексу України;
- забезпечити створення мережі контрольних пунктів для спостереження за складом поверхневих та рівнем і складом підземних вод;
- забороняється скид стічних вод на рельєф місцевості та у поверхневі водні об'єкти;
- забезпечити організацію збору, очищення, відведення дощових і талих вод;
- не допускати потрапляння неочищених стічних вод у підземні водоносні горизонти;
- виконувати заходи з охорони та раціонального використання водних ресурсів, передбачити впровадження системи повторного водовикористання;

- поводження зі стічними водами здійснювати відповідно до вимог законодавства;
- у разі надходження разом з газом супутньо-пластових вод, надавати їх балансові обсяги;
- поводження з супутньо-пластовими водами здійснювати відповідно до вимог статей 72 та 75 Водного кодексу України;
- повернення супутньо-пластових вод на пункт повернення СПВ здійснювати в обсягах та у спосіб відповідно до Технологічних проектів;
- забезпечити сумісність хімічного складу вод поглинаючого горизонту та СПВ;
- здійснювати діяльність відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- здійснювати плановану діяльність відповідно до законів України «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», «Про Червону книгу України»;
- забезпечити реалізацію заходів з охорони об'єктів Червоної Книги України з урахуванням індивідуальних вимог щодо кожного з видів;
- забезпечити охорону середовищ існування, умов розмноження і шляхів міграції тварин;
- забезпечити дотримання «сезону тиші» у період з 1 квітня до 15 червня згідно з вимогами Закону України «Про тваринний світ»;
- забезпечити виконання заходів, визначених у Звіті з ОВД щодо запобігання впливу на рослинний та тваринний світ;
- здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд» України, Положень про Проекти організації територій установ природно-заповідного фонду України, затверджених наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 06.07.2005 № 245, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 29.07.2005 за № 829/11109;
- плановану діяльність здійснювати з дотриманням режиму охорони лісових заказників місцевого значення «Середньодонецький», «Мохначанський», «Скрипаївський» та ботанічного заказника місцевого значення «Цикалове»;
- здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про екологічну мережу України»;
- здійснювати плановану діяльність відповідно до режиму охорони та використання територій, об'єктів екомережі;
- провадження планованої діяльності здійснювати з урахуванням об'єктів Смарагдової мережі Siverskyi Donets river valley in Kharkiv oblast (UA0000316), Poligon (UA0000288), у відповідності до заборон та обмежень, встановлених для об'єктів та територій Смарагдової мережі;
- при здійсненні планованої діяльності в межах території Смарагдової мережі Siverskyi Donets river valley in Kharkiv oblast (UA0000316), Poligon (UA0000288) забезпечити збереження видів флори і фауни та типів природних оселищ, включених до Резолюції 6, Резолюції 4 Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);

– у разі виявлення видів флори та фауни, включених до Резолюції 6 (1998) Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (далі – Бернська конвенція) та типів природних оселищ, включених до Резолюції 4 (1996) Бернської конвенції угруповань Зеленої книги України, забезпечити їхнє збереження шляхом розроблення комплексу спеціальних заходів;

– здійснювати плановану діяльність відповідно до Законів України «Про охорону культурної спадщини» та «Про охорону археологічної спадщини»;

– забороняється здійснення планованої діяльності в межах території пам'яток археології;

– плановану діяльність в межах охоронних зон пам'яток археології здійснювати з дотриманням вимог статті 32 Закону України «Про культурну спадщину»;

– якщо під час проведення робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, виконавець робіт зобов'язаний зупинити їхнє подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це відповідний орган охорони культурної спадщини. Роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини можуть проводитися тільки після повного дослідження цих об'єктів;

– не перевищувати показників виробничого шуму та вібрації на межі житлової забудови та на межі санітарно-захисної зони, встановлених нормативно-правовими актами та санітарними нормами;

– вживати заходи, щодо зменшення шуму та вібрації при провадженні планованої діяльності;

– здійснювати радіологічний контроль до початку буріння свердловин у межах бурового майданчика, а після завершення бурових робіт – відходів буріння;

– управління відходами здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами», документів дозвільного характеру та укладених договорів зі спеціалізованими організаціями у сфері управління відходами, у тому числі, з небезпечними;

– операції з оброблення відходів здійснювати на підставі дозволу;

– забезпечити здійснення діяльності підприємства таким чином, щоб запобігати утворенню відходів, зменшувати їх утворення, запобігати їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище;

– забезпечити зменшення обсягів утворення відходів з урахуванням впровадження найкращих доступних технологій і методів управління у процесі промислового виробництва;

– не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;

– забезпечити утримання в належному санітарному і технічному стані місць утворення та зберігання відходів, дотримання встановлених правил техніки безпеки та пожежної безпеки у таких місцях;

– забезпечити передачу небезпечних відходів суб'єктам господарювання, які мають дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами на підставі укладених договорів;

– забезпечити встановлення мобільних (пересувних) санітарно-технічних приладів із герметичними ємностями для збору рідких відходів (біотуалетів) з розрахунку на чисельність осіб залучених до виконання робіт з планованої діяльності;

– забезпечити вивезення рідких відходів санітарно-технічних приладів у відповідності до укладених із спеціалізованими організаціями договорів;

– ведення будівельно-монтажних робіт здійснювати з дотриманням Закону України «Про регулювання містобудівної документації»;

– здійснювати обов'язкове дотримання державних будівельних норм та інших документів, що регламентують охорону навколишнього середовища при виконанні будівельно-монтажних робіт;

– ведення будівельних робіт проводити в суворій відповідності з проектною документацією, виробничими інструкціями, інструкціями з техніки безпеки, протипожежної та екологічної безпеки;

– дотримуватись меж, відведених для виконання будівельних робіт;

– забезпечити зведення до мінімуму чи припинення роботи будівельної техніки в період несприятливих метеорологічних умов у радіусі санітарно-захисної зони;

– використовувати тільки справну техніку;

– не допускати роботу машин та механізмів на «холостому ході»;

– не допускати роботу технологічного устаткування у форсованому режимі;

– не використовувати техніку із підтіканням паливо-мастильних матеріалів та перевищенням у відпрацьованих газах нормативно встановлених СО і СН;

– технологічний огляд, миття та заправлення техніки проводити на спеціалізованому майданчику з твердим водонепроникним покриттям;

– здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів»;

– суворо дотримуватись технологічного регламенту розробки покладів газу, експлуатації свердловин;

– дотримуватися вимог чинного законодавства при бурінні нових свердловин для отримання газу;

– відстань між свердловинами, що одночасно споруджуються, повинна унеможлилювати накладання їх санітарно-захисних зон (з урахуванням типу бурового верстату). Зменшення відстані між свердловинами, що одночасно споруджуються, можливо виключно у випадку підтвердження не перевищення рівнів ГДК забруднюючих речовин від сумісного впливу роботи декількох бурових верстатів одночасно;

– технологічне обслуговування свердловин здійснювати відповідно до технологічних регламентів та вимог законодавства;

- експлуатацію видобувних свердловин здійснювати відповідно до технологічних режимів;
- одночасне стравлювання експлуатаційних свердловин забороняється у випадку накладання санітарно-захисних зон свердловин одна на одну;
- забезпечити відповідно до вимог законодавства тампонування та ліквідацію свердловин непридатних для експлуатації;
- планована діяльність з ліквідації свердловин, непридатних для експлуатації підлягає оцінці впливу на довкілля;
- прокладання газопроводів-шлейфів здійснювати відповідно до вимог чинного законодавства;
- спорудження нових та збільшення обсягів існуючих установок комплексної підготовки газу здійснювати відповідно до вимог законодавства;
- забезпечити ведення технологічного процесу та обслуговування обладнання у суворій відповідності з керівництвом по експлуатації (режимними картами), проєктною документацією, виробничими інструкціями, інструкціями з техніки безпеки, протипожежної та екологічної безпеки;
- забезпечити відповідність усієї запірної арматури, установленої на трубопроводах, 1 класу герметичності затвора захисної арматури, технічним умовам, державним стандартам, санітарним нормам і регламентам технологічних процесів;
- на випадок підвищення тиску, понад передбаченим режимом, здійснити оснащення устаткування захисними клапанами;
- забезпечити оснащення резервуарів, в яких зберігаються токсичні і легкозаймисті речовини, спеціальними «дихальними» клапанами випаровування в атмосферу;
- для запобігання розливу метанолу, та з метою виключення забруднення ґрунтів, забезпечити перевірку герметичності обладнання;
- здійснити обвалування території бурових майданчиків, шламових та факельних амбарів;
- забезпечити герметичну гідроізоляцію амбарів та місць можливого забруднення ґрунтів для попередження забруднення ґрунтів та підземних вод;
- забезпечити нейтралізацію та очистку бурового розчину, відпрацьованої промивної рідини, стічних вод, а також продуктів випробування свердловини;
- речовини, що використовуватимуться для підготовки бурового розчину, повинні відповідати технічним умовам, державним стандартам, санітарним нормам та регламентам технологічних процесів, сертифікатам якості;
- поводження з хімічними речовинами здійснювати у порядку встановленому законодавством;
- зберігати хімічні речовини в герметичній тарі, у спеціально облаштованому складі;
- забезпечити справність електрообладнання, заземлення, ізоляції та огороження струмоведучих частин;
- здійснювати проведення постійного контролю за технічним станом обладнання;

- здійснювати провадження планованої діяльності за умови наявності та з дотриманням усіх документів, у т.ч. документів дозвільного характеру, які з огляду на законодавство, регулюють зазначену діяльність;

- дотримуватись інших природоохоронних заходів, передбачених відповідними технологічними регламентами та Звітом з ОВД;

- у разі встановлення факту перевищення щодо будь-якого показника, що контролюється – вжити заходи щодо приведення технологічного процесу до штатного стану;

- плановану діяльність здійснювати відповідно до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 24.07.1996 № 379/1404;

- здійснювати провадження планованої діяльності з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 16.11.2002. №1788 «Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яка може бути заподіяна пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного і санітарно-епідеміологічного характеру»;

- забезпечити здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля у разі змін планованої діяльності, які підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1010 «Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля».

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків, а саме:

- припиняти будь-які роботи при виникненні нештатних ситуацій (аварія, несправність, несприятливі метеорологічні умови тощо) до приведення технологічного процесу у відповідність до регламентних умов;

- розробити план організаційних заходів щодо локалізації та ліквідації надзвичайних ситуацій, аварій;

- при виникненні аварійних, нештатних ситуацій характеристики кількісного та якісного впливу на компоненти довкілля, компенсаційні заходи визначаються в порядку до вимог діючих законодавчих норм та актів;

- при виникненні аварійних ситуацій під час здійснення операцій з відходами кількісний та якісний склад відходів визначається на місцях, по мірі їх утворення в порядку до вимог діючих законодавчих норм та актів, а з метою ліквідації аварійних розсипів та розливів (у разі виникнення) на підприємстві має передбачатись наявність необхідного обсягу відповідних пакувальних матеріалів та засобів щодо локалізації та ліквідації аварійних ситуацій.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності,* а саме:

- підстави для здійснення транскордонної оцінки впливу на довкілля відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів:**

- здійснювати оплату компенсаційних збитків при аварійних ситуаціях;
- забезпечити рекультивацію у відповідності до вимог законодавства;
- своєчасно та в повному обсязі сплачувати обов'язкові екологічні платежі.

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля, а саме:**

- здійснювати утримання території планованої діяльності в належному санітарному та екологічному стані;
- організувати регулярний контроль за технічним станом свердловин і трубопроводів;
- при спорудженні нових свердловин розглянути можливість щодо безамбарного способу буріння;
- здійснювати організаційні, економічні, екологічні та інші заходи, спрямовані на раціональне використання та охорону земель, їх захист від шкідливого антропогенного впливу;
- забезпечувати охорону типових та унікальних природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, рослинних угруповань;
- забезпечити демонтаж об'єкта планованої діяльності у разі виведення його з експлуатації та припинення реалізації планованої діяльності з поверненням території до умовно природнього стану;
- забезпечити екологічну безпеку, раціональне використання природних ресурсів, додержання вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення післяпроектного моніторингу, а саме:**

- щопівроку здійснювати моніторинг у процесі розробки родовищ, у тому числі моніторинг стану атмосферного повітря та ґрунтів, а також контроль за рівнем та якістю поверхневих і підземних вод у пунктах спостереження;
- щорічно проводити дослідження із забезпеченням розробки заходів мінімізації негативного впливу на території та об'єкти Смарагдової мережі Siverskyi Donets river valley in Kharkiv oblast (UA0000316), Poligon (UA0000288), що знаходяться в межах впливу об'єктів планованої діяльності;
- забезпечити моніторинг при розробці родовища в тому числі таких показників:
 - 1) визначення вибійного тиску один раз на півроку;
 - 2) визначення вибійної температури при замірах вибійного тиску;
 - 3) визначення поточного пластового тиску один раз на півроку;

4) відбір поверхневих проб газу та визначення його складу двічі на рік.

Результати післяпроектного моніторингу (звіти післяпроектного моніторингу разом з копіями протоколів лабораторних досліджень параметрів навколишнього середовища, що виконуються в рамках післяпроектного моніторингу чи інших матеріалів, що містять результати досліджень) подавати протягом наступного місяця за звітним до уповноваженого центрального органу, а також забезпечувати їх опублікування на власному вебсайті (у разі наявності) або направляти до органів місцевого самоврядування відповідних адміністративно-територіальних одиниць, що можуть зазнати впливу планованої діяльності для публікації на їх вебсайтах. Моніторинг здійснюється щорічно протягом трьох років з моменту початку провадження планованої діяльності.

Примітка: Якщо під час провадження господарської діяльності буде виявлено значний негативний вплив цієї діяльності на життя і здоров'я населення чи довкілля та якщо такий вплив не був оцінений під час здійснення оцінки впливу на довкілля та/або істотно змінює результати оцінки впливу цієї діяльності на довкілля, рішення про провадження такої планованої діяльності за рішенням суду підлягає скасуванню, а діяльність – припиненню.

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проектування, а саме:**

– здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля для планованої діяльності не передбачається в разі виконання екологічних умов.

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

**Директор Департаменту
екологічної оцінки**

М.О. Шимкус

Заступник Міністра

О.В. Крамаренко

Підготовлено:

Грицак О.А.

Ведмідь А.І.

* Якщо здійснювалася процедура оцінки транскордонного впливу.

** Якщо з оцінки впливу на довкілля випливає така необхідність.